

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14Pc/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203964
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819203964.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci navrhovateľky (oprávnená dcéra): O. C., nar. X.X.XXXX, bytom E., U. XXX/XX, proti povinnému otcovi: J. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E., J. E. XX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke zo sumy 150,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne, počnúc dňom 13.9.2019, zvýšené výživné je otec povinný poukazovať navrhovateľke vopred, vždy do 15. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Zameškané výživné na navrhovateľku za obdobie od 13.9.2019 do 22.11.2019 v sume 117,- EUR je otec p o v i n n ý uhradiť navrhovateľke do štyroch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky z a m i e t a .

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 6Pc/3/2016-47 zo dňa 14.10.2016.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 13.9.2019 domáhala, aby súd zvýšil výživné, ktoré jej je povinný platiť otec, zo sumy 150,-EUR mesačne na sumu 350,-EUR mesačne. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo jej rodičov bolo právoplatne rozvedené v novembri roku 2015. Vyživovacia povinnosť otca na navrhovateľku ako plnoleté dieťa bola určená v septembri roku 2016 na 150,-EUR mesačne. Od posledného zvýšenia výživného sa podstatne zvýšili výdavky navrhovateľky. Sú spojené hlavne so štúdiom v Bratislave (bývanie, strava, školské pomôcky), ale aj na zdravotné pomôcky. Otec navrhovateľke okrem zvýšeného výživného neprispieva ničím. Starostlivosť jej zabezpečuje matka.

2. Súd doručil návrh otcovi navrhovateľky. Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že s návrhom nesúhlasí.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi.

4. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že výživné bolo určené, keď nastupovala na vysokú školu. Vtedy bývala na internáte, kde platila 47,25 EUR mesačne a otec jej platil telefón. Momentálne je už vo štvrtom ročníku, škola nemá internát, takže si musela nájsť nájom. Býva v staršej izbe v Petržalke, kde platí 180,-EUR za mesiac. Študuje grafický dizajn. Preto potrebuje aj grafické programy. Na to by už v súčasnosti potrebovala aj nový počítač. Teraz musí nosiť okuliare, otec jej sľúbil, že jej na ne prispeje, keď predajú dom, avšak neprispel. Čo sa týka jej ďalších nákladov,

cestovné na električku v Bratislave je 13,-EUR mesačne. Vlaky má zadarmo. Za mobil vynaloží 8,56 EUR mesačne. Strava je okolo 150,-EUR mesačne. Okuliare stáli 250,-EUR, má ich pol roka. Ďalšie náklady sú na kozmetiku a ošatenie. Kozmetika je cca 20,-EUR mesačne, ošatenie a obuv je cca 20-30 EUR mesačne. Voľnočasové aktivity nemá, veľa času trávi v škole, keďže majú ateliérovú výučbu. Má aj brigádu v Bratislave, kde zarobí okolo 200,-EUR mesačne.

5. Otec navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že jeho príjem je 1.100,-EUR v čistom avšak len v prípade ak pracuje v nepretržitej prevádzke. Je zamestnaný v spoločnosti Nestlé. O okuliároch navrhovateľky nevedel, a ani o dohode, že jej na ne prispieje. Keby o tom bol vedel, tak nemá problém prispieť. Je ochotný prispievať na výživné sumou 180,-EUR, rovnako ako mladšej dcére. Čo sa týka výdavkov spojených so zdravotnou starostlivosťou, prestal brať lieky na srdce, nechodí už ani ku kardiológovi, nemal by robiť nočné ani ťahať nadčasy. Nočné robí v podstate na zodpovednosť svojej lekárky. Pokiaľ by navrhovateľka potrebovala a ozve sa mu, tak jej prispieje aj nad rámec výživného. Napr. jej prispel 50,-EUR na zubára. Všetko je to len o komunikácii, aj paušály zrušil deťom len preto, lebo mu za celý čas ani nezavolali.

6. Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 6Pc/3/2016, zápisnica z pojednávania vo veci Okresného súdu Prievidza sp.zn. 10Pc/15/2019 zo dňa 11.11.2019, potvrdenie o štúdiu, zmluva o nájme, rozpis nákladov predložený otcom.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Navrhovateľka pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené. Výživné na navrhovateľku bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6Pc/3/2016-47 zo dňa 14.10.2016 v sume 150,-EUR. Navrhovateľka v tom čase navštevovala prvý ročník Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave. Bývala na internáte, kde platila 55,-EUR mesačne. Cestovné vlakom mala zadarmo, pokiaľ cestovala autobusom jeden jednosmerný lístok stál 5,-EUR. Električenka ju stála 37,- EUR na tri mesiace. Stravný lístok v menze bol od 1,50 EUR do 2,50 EUR. Ďalej vynakladala náklady na zakúpenie: stravy, hygienických potrieb, umeleckých pomôcok, ceruziek, grafiti, fixiek, plátien, kozmetiky a ošatenia. Otec navrhovateľky v tom čase dosahoval príjem zo zamestnania 680,-EUR v čistom. Jeho ďalšie náklady boli: splátka ŠFRB 75,-EUR, splátky hypotéky 115,-EUR, úhrada za plyn 50,-EUR, úhrada za elektrinu 35,-EUR, úhrada za vodu 20,-EUR, cestovné 40,-EUR, životná poisťka 19,49 EUR, poisťka na dom 10,-EUR, ošatenie a strava. Otec má vyživovaciu povinnosť aj k mladšej sestre navrhovateľky, T. C., narodenej X.X.XXXX. V tom čase platil T. výživné v sume 70,-EUR mesačne.

8. Navrhovateľka v súčasnosti študuje štvrtý rok štúdia na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Jej výdavky sú najmä: nájomné 180,-EUR mesačne, cestovné na električku v Bratislave 13,-EUR mesačne, telefón 8,56 EUR mesačne, strava okolo 150,-EUR mesačne, kozmetika cca 20,-EUR mesačne, ošatenie a obuv cca 20-30 EUR mesačne. Nosí okuliare, ktoré stáli 250,-EUR, má ich pol roka.

9. Otec navrhovateľky je zamestnaný v spoločnosti Nestlé. Dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 1.100,-EUR, v prípade ak pracuje v nepretržitej prevádzke. Jeho mesačné výdavky sú: cestovné do práce 60,-EUR, splátka hypotekárneho úveru 110,-EUR, poisťka byt 5,-EUR, životná poisťka 20,-EUR, energie 50,-EUR, nájomné 80,-EUR, telefón 40,-EUR. Výživné na jeho druhú dcéru T. bolo tunajším súdom dňa 11.11.2019 zvýšené na sumu 180,-EUR mesačne.

10. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Po vykonaní dokazovania sa súd musel predovšetkým zaoberať tým, či vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke trvá aj v súčasnosti. Z citovaného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu trvá dovtedy, kým dieťa dosiahne schopnosť samé sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Zároveň sa vyžaduje, aby táto schopnosť mala trvalý charakter. Zákon neviaže nadobudnutie tejto schopnosti na dosiahnutie určitej vekovej hranice, resp. stupňa vzdelania. Preto je potrebné každý konkrétny prípad posúdiť individuálne.

18. Súd mal dokazovaním preukázať, že navrhovateľka sa v dennom štúdiu na vysokej škole pripravuje na budúce povolanie. Nie je zamestnaná, nepodniká a ani nemá inú zárobkovú činnosť. Súd preto považoval podmienku trvania vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke za splnenú. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa príjem z príležitostných brigád dieťaťa nepovažuje za taký trvalý príjem, ktorý by mal charakter príjmu zo zamestnania.

19. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného ďalej vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti, pretože dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

20. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj ostatnými nákladmi. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v takom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú im poskytnúť dieťaťu viac.

21. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov. Výživné na navrhovateľku bolo naposledy upravené v roku 2016, odvtedy uplynuli tri roky. Navrhovateľke stúpili náklady a to predovšetkým na bývanie v mieste štúdia, keďže jej nebol pridelený internát. Súd považuje náklady uvedené navrhovateľkou za oprávnené, s ohľadom na to, že je to dospelá žena, ktorá študuje na vysokej škole mimo miesta svojho trvalého bydliska, kde si musí zabezpečiť ubytovanie a stravu.

22. Súd sa ďalej pri úvahách o výške vyživovacej povinnosti zaoberal schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi otca. V čase keď bolo výživné k navrhovateľke určené naposledy bol priemerný mesačný príjem otca 680 EUR, v súčasnosti je to 1.100,-EUR. Jeho súčasné náklady mierne narástli. Okrem navrhovateľky má naďalej vyživovaciu povinnosť aj k mladšej dcére T.

23. Podľa názoru súdu, skutočnosť, že oprávnené potreby navrhovateľky narástli, odôvodňuje, aby bolo výživné zvýšené. Náklady vyčíslené navrhovateľkou sú približne v sume 400,-EUR. Súd považoval za primerané určiť výživné v polovici tejto sumy, teda v sume 200,-EUR. Súd preto zvýšil výživné, ktoré bude otec povinný platiť navrhovateľke zo sumy 150,-EUR ma sumu 200,-EUR mesačne. Súd musel zároveň pri určení výživného zohľadniť aj vyživovaciu povinnosť otca, ktorú má k druhej plnoletej dcére, T. Obe vyživovacie povinnosti, spolu v sume 380,-EUR, tvoria približne tretinu príjmu otca, čo je v súlade s ustálenou súdnou praxou.

26. Výživné na plnoleté dieťa je možné priznať najskôr od podania návrhu na súde. Návrh na začatie konania bol na súde podaný dňa 13.9.2019. Súd preto zaviazal otca aby platil výživné od uvedeného dátumu. Suma dlžného už splatného výživného za dobu od 13.9.2019 do vyhlásenia rozsudku dňa 22.11.2019 je vo výške 117,- EUR. Ide o výživné v sume 30,- EUR za 18 dní mesiaca september 2019, výživné v sume 50,-EUR za mesiac október 2019 a sumu 37,- EUR za 22 dní mesiaca november 2019. Súd uložil otcovi povinnosť uhradiť navrhovateľke toto výživné do štyroch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku.

27. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. V zmysle citovaného ustanovenia súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.